

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Arbetskostnadsindex för arbetare och tjänstemän inom privat sektor (AKI)

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Löner och arbetskostnader

Produktkod

AM0301

Referenstid

2018 månad

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Arbetskostnadsindex
E-post	aki@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande.....	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	4
2.5	Bearbetningar.....	4
2.6	Granskning.....	7
2.6.1	Granskning under insamlingen	7
2.6.2	Granskning av mikrodata	7
2.6.3	Granskning av makrodata	7
2.6.4	Granskning av redovisning	7
2.7	Skattningsförfarande	7
2.7.1	Principer och antaganden	7
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	7
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	8
2.7.4	Röjandekontroll	8
3	Genomförande	8
3.1	Kvantitativ information.....	8
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	8

1 Statistikens sammanhang

Arbetskostnadsindex, AKI, avser att mäta arbetskostnadsutvecklingen inom privat sektor uppdelat efter näringsgren enligt standard för svensk näringsgrensindelning, SNI 2007. Redovisningen sker för arbetare respektive tjänstemän månadsvis.

De viktigaste användarna är företag och organisationer som använder AKI till att göra prisjusteringar enligt överenskommelse i ingångna avtal. Detta illustreras av att statistiken finansieras av Kammarkollegiet, SAAB AB, Svensk kollektivtrafik och Sveriges Bussföretag. Förutom som prisjusteringar används AKI för att bedöma det nationella ekonomiska läget.

Arbetskostnadsindex bygger på insamlade uppgifter från tre olika undersökningar.

Statistiken om timlöner, månadslöner och sjuklön baseras på uppgifter från Konjunkturstatistik, löner för privat sektor (KLP).

Statistiken om skifttillägg, jour- och beredskap, helglön och arbetade timmar baseras på uppgifter från Lönestrukturstatistik, privat sektor (SLP).

Statistiken om antal timmar i arbete och frånvarande baseras på uppgifter från Arbetskraftsundersökningarna (AKU).

Arbetskostnadsindex bygger även på information om arbetsgivaravgifter och andra avtalade sociala avgifter.

I detta dokument beskrivs översiktlig design och genomförande av Arbetskostnadsindex. Läs om statistikens kvalitet i kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.scb.se/am0301, under rubriken Dokumentation.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna är i huvudsak månadsvisa summor och index avseende arbetskraftskostnader uppdelat efter näringsgren enligt standard för svensk näringsgrensindelning, SNI 2007 för arbetare respektive tjänstemän.

2.2 Ramförfarande

Arbetskostnadsindex baseras på olika statistiska undersökningar, Konjunkturstatistik, löner för privat sektor ([KLP](#)), Lönestrukturstatistik, privat sektor ([SLP](#)) och Arbetskraftsundersökningarna ([AKU](#)), som var och en definierar egna ramar. Därför hänvisas till dokumentationen Statistikens

framställning för dessa undersökningar. Se Statistikens framställning för dessa undersökningar.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Arbetskostnadsindex baseras på urvalsundersökningarna [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se urvalsförfarande i Statistikens framställning för dessa undersökningar.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se Statistikens framställning för dessa undersökningar.

2.4 Insamlingsförfarande

AKI har ingen egen insamling, utan tar emot primärdata från flera andra undersökningar. Insamling sker månadsvis vad gäller de komponenter som hämtas från KLP och AKU. Övriga komponenter är årskonstanter som uppdateras inför varje nytt undersökningsår. Information om arbetsgivaravgifter och andra avtalade sociala avgifter hämtas årligen från olika källor, bland annat Svenskt Näringsliv.

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se Statistikens framställning för dessa undersökningar.

2.4.2 Mätning

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se Statistikens framställning för dessa undersökningar.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se Statistikens framställning för dessa undersökningar.

2.5 Bearbetningar

Nedan följer en kort beskrivning av ingående variabler och hur de beräknas med hjälp av makrodata som hämtas från [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#).

AKI för arbetare

- *Helglön*

"Genomsnittlig helglönekvot" * "Timlön exkl. övertid"

Beräknas genom att multiplicera "genomsnittlig helglönekvot (SLP)" med "Timlön exkl. övertid (KLP)". Den genomsnittliga helglönekvoten levereras årsvis från SLP-undersökningen.

- *Semesterlön*

("Timlön (KLP)" + "Helglön" + "Förmåner (SLP)" + "Sjuklön") *
"Semesterlönegrundande frånvaro" * "Semesterlön"

där;

- *Förmåner*

Förmåner är en årlig konstant som har beräknats utifrån SLP-underlaget.

- *Sjuklön*

Sjuklön hämtas från KLP. Vid beräkningen av sjuklön i AKI används ett glidande medelvärde omfattande de fyra senaste mätmånadernas genomsnittliga sjuklöner.

- *Semesterlönegrundande frånvaro*

Beräknas utifrån uppgifter från AKU.

- *Semesterlön*

13 procent används schablonmässigt (12 procent enligt lag, 1 procent enligt avtal).

- *Lön för ej arbetad tid, sjuklön och andra kontanta ersättningar*

("Förmåner" + "Sjuklön")

Beräknas genom att addera "Förmåner (SLP)" med "Sjuklön (KLP + justering)".

- *avtalade sociala avgifter (arbetare)*

I AKI används de procentsatser som ingår i SAF-LO avtalet. Dessa fastställs innan årets början och kan i teorin ändras under året. Hämtas från bland annat Svenskt Näringsliv (4,91 procent för 2018).

- *lagstadgade arbetsgivaravgifter*

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna är samma för arbetare och tjänstemän. För 2018 är den 31,42 procent.

För personer som är över 64 år betalas endast pensionsavgiften på 10,21 procent. Utifrån den relativa fördelningen av lönesumman mellan grupperna 18-64 och över 64, viktas en lagstadgad arbetsgivaravgift. Denna viktade procentsats ligger sedan till grund för beräkning av den lagstadgade arbetsgivaravgiften för AKI.

- *särskild löneskatt*

I arbetskostnaden ingår även *särskild löneskatt* på pensionskostnaderna för de anställda vilket innebär bl.a. att löneskatt betalas på pensionspremier för de som är 18-64 år. Den särskilda löneskatten för 2018 motsvarar ca 1,09 procent av lönesumman för arbetare. Särskild löneskatt på lönekostnaden, på 6,15 procent, ska betalas för de som är äldre än 64 år.

AKI för tjänstemän

Beräkningarna av arbetskostnadsindex för tjänstemän baseras på konjunkturstatistikens överenskomna månadslöner för överenskommen arbetstid enligt anställningsavtal. Av denna anledning görs en justering för eventuella arbetstidsförändringar. För att beräkna den genomsnittliga månadsarbetstiden används genomsnittlig veckoarbetstid för olika branscher från lönestrukturstatistiken (SLP).

– *Genomsnittlig månadslön inklusive provisioner, förmåner, sjuklön m.m.*

("Månadslön exkl. förmåner" * "Förmånskvot" + "Sjuklön")

Beräknas med hjälp av "månadslön exklusive förmåner" (KLP), framräknad förmånskvot (SLP) och "sjuklön" (KLP + justering).

– *avtalade sociala avgifter (tjänstemän)*

I AKI används de procentsatser som ges för tjänstemän som omfattas av ITP 2 (Kollektivavtalad tjänstepension för tjänstemän).

Procentsatsen för ITP 2 ses som preliminär under året och fastställs efter årets slut. Anledningen till att det endast kan göras en uppskattning beror på att ITP 2-premien styrs av företagets ålders- och inkomststruktur, ju äldre och ju högre lön desto större blir ITP-premien (14,10 procent motsvarar ITP 2-premien för 2018).

– *lagstadgade arbetsgivaravgifter*

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna är samma för arbetare och tjänstemän. För 2018 är den 31,42 procent.

För personer som är över 64 år betalas endast pensionsavgiften på 10,21 procent. Utifrån den relativa fördelningen av lönesumman mellan grupperna 18-64 och över 64, viktas en lagstadgad arbetsgivaravgift. Denna viktade procentsats ligger sedan till grund för beräkning av den lagstadgade arbetsgivaravgiften för AKI.

– *Särskild löneskatt*

I arbetskostnaden ingår även *särskild löneskatt* på pensionskostnaderna för de anställda vilket innebär bl.a. att löneskatt betalas på pensionspremier för de som är 18-64 år. Den särskilda löneskatten för 2018 motsvarar ca 3,4 procent av lönesumman för tjänstemän. Särskild löneskatt på lönekostnaden, på 6,15 procent, ska betalas för de som är äldre än 64 år.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

AKI baseras på uppgifter som granskats i de tre underliggande undersökningarna. Den granskning som utförs inom AKI är på makronivå. Granskning under insamlingen Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se respektive undersöknings dokumentation Statistikens framställning.

2.6.2 Granskning av mikrodata

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se hur respektive undersöknings granskning beskrivs i Statistikens framställning.

2.6.3 Granskning av makrodata

AKI granskas med hjälp av föregående periods värden. Stora förändringar följs upp och orsakerna identifieras. I huvudsak beror dessa förändringar på förändringar i [KLP](#).

2.6.4 Granskning av redovisning

Framtagna uppgifter granskas inför publicering så att de stämmer mot de uppgifter som finns i databasen.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Arbetskostnadsindex baseras på summeringar och kvotberäkningar av makrodata som hämtas från [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se Statistikens framställning för dessa undersökningar. Inga ytterligare antaganden görs i AKI än vad som görs i dessa undersökningar.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

AKI för arbetare beräknas enligt formeln:

$$I_t = I_0 * \frac{\text{Arbetskostnaden i kronor}_t}{\text{Arbetskostnaden i kronor}_0}$$

I=Indextal

t=Aktuell mätmånad

0=Basperiod

AKI för tjänstemän beräknas enligt:

$$I_t = I_0 * \frac{\text{Arbetskostnaden per månad i kronor}_t}{\text{Arbetskostnaden per månad i kronor}_0} * \frac{\text{Arbetade timmar per månad}_0}{\text{Arbetade timmar per månad}_{u-1}}$$

I=Indextal

t=Aktuell mätmånad

u=Aktuellt år

0=Basperiod

Både preliminära och definitiva indexserier tas fram för AKI. Skillnaden dem emellan är att ingående variabler från KLP uppdateras för den definitiva serien, främst med retroaktiva löner, men även med upprättade uppgifter. Den definitiva indexserien ersätter inte den preliminära indexserien. Det är två olika indexserier.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inget osäkerhetsmått tas fram för AKI.

2.7.4 Röjandekontroll

Det har gjorts bedömningen att ingen systematisk röjandekontroll behöver genomföras varje månad. De redovisningsgrupper som publiceras är grova och omfattar många företag så inga enskilda företag kan identifieras

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

För kvantitativ information om populationer, urval och bortfall se respektive underliggande undersöknings, [KLPs](#), [SLPs](#) och [AKUs](#), dokumentation Statistikens framställning.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts andra än de som eventuellt redovisas i dokumentationen för de underliggande undersökningarna [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#).